Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмнинстрація водъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатани вольнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвской" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр

Ч. 264 | Нинѣ: Завтра: | † Екатерины Отд. Пр. В. | Николая Амбросія | Второкъ 24 лист. (6 грудня) 1892 | Всхôдъ сонця 7 г 38 м. заходъ 4 г. 5 м. Баром. 750 терм. — 2·0 — 8·0° | Рôкъ II.

Рада державна.

На засѣданю Палаты послôвъ минувшои пятницѣ рѣшила ся остаточно справа фонду диспозиційного. Лѣвиця осягнула свою цѣль, бо Палата 167 голосами противъ 146 вôдкинула фондъ диспозиційный, але й президентъ міністрôвъ, ґр. Таффе, якъ то було вже разъ давнѣйше, заявивъ, що правительство не привязує до призволеня або вôдкиненя сего фонду нѣякого такого значѣня, щобы для узысканя сеи позиціѣ мало захитати ся въ своихъ засадахъ або змѣнити свое становище супротивъ умѣреныхъ партій. Хôдъ засѣданя бувъ слѣдуючій:

Першій забравъ голосъ пос. Яворскій. Бесѣдникъ заявивъ, що Поляки будуть голосувати за фондомъ диспозиційнымъ, бо становлячи партію правительственну мусять узглядняти засаду потребъ державныхъ. Що до бесѣды пос. кн. Шварценберґа заявивъ пос. Яворскій, що не може уважати еѣ за опінію его клюбу. Згаданый кн. Шварценберґомъ дуалізмъ не потребує защитника. Для Поляковъ мае дуалізмъ особливе значѣне, бо ему треба завдячити таку політику заграничну, котра становить цѣнну поруку будучности Австріѣ. Тридержавный союзъ есть одинокою и выключною охороною народôвъ Австріѣ противъ тои державы, котру уважають загально яко найбôльшу небезпечнôсть для народности, свободы и цивілізаціѣ. Поляки були бы спонуканй выступити противъ всякои змѣны теперѣшного напряму політичного и такъ само и противъ теперѣшного status quo.

Умѣренный тонъ послѣдной бесѣды дра Пленера — казавъ бесѣдникъ дальше — зробивъ на мене добре враженє, хочь я волѣвъ бы, щобы въ нѣй не було злобнои замѣтки, въ котрôй бесѣдникъ порôвнувавъ бесѣды нѣмецкого канцлера Капрівіого, Векерлього, и ґр. Таффого. Не о ґр. Таффого тутъ ходить, але о президента австрійского кабінету. Головною причиною гнѣву есть, що правительство не хотѣло або може й не могло утворити бôльшости парляментарнои въ дусѣ партіѣ дра Пленера. До утвореня такои бôльшости потреба: 1) проґрамы; 2) зрôвноваженя партій, а то въ тôй цѣли, щобы ся або та партія не узыскала переваги въ бôльшости; 3) чисельно сталыхъ силъ; 4) не треба нѣкого выключати, хто каже, що негодить ся зъ проґрамою а 5) самоотверженя и умѣренности. На пôдставѣ першихъ чотирохъ условій була утворена давнѣйша бôльшôсть и то не зъ ініцятивы правительства, але самыхъ партій. Та бôльшôсть могла бы й теперь ествувати и то певно не на шкоду Австріѣ, колибъ правительство було стояло въ бôльшôй зъ нею звязи. — Противъ теперѣшнои політики ческихъ послôвъ заявивъ ся пос. Яворскій рѣшучо. Поляки — казавъ бесѣдникъ дальше — годять ся на проґраму правительства, такъ якъ еѣ означила Найв. престольна Бесѣда, а то, що треба полишити на боцѣ справы національнй и політичнй, а заняти ся залагодженемъ справъ економічныхъ. Наконець заявивъ бесѣдникъ, що Поляки постановили стояти на становищи політики свобôднои руки, доки не буде утворена бôльшôсть на пôдставѣ повысшихъ точокъ,

Пос. Герольдъ (Молодочехъ) доказувавъ, що остаточне порѣшене справъ політичныхъ зависить не вôдъ партій, але вôдъ народôвъ. Молодочехи не можуть доти прилучити ся до иншихъ партій для утвореня бôльшости, доки не одержать забезпеченя, що тй партіи и правительство змѣнять свое становище супротивъ ческого народу. Бесѣдникъ пôдносивъ, що на Моравѣ правительство вôддало власть въ руки меншости, а на Шлеску дуже упослѣдило народъ ческій. Лѣвиця не есть умѣреннымъ сторонництвомъ, бо домагае ся вôдъ правительства енерґічного выступленя противъ Чехôвъ; але Молодочехи не будуть голосувати противъ фонду диспозиційного и зъ опозиціѣ противъ правицѣ, лишь длятого, щобы заявити свое невдоволене зъ політики неприхильнои ческому народовв.

Опôсля промавлявъ пос. Гогенвартъ въ своѣй бесѣдѣ головно противъ закидôвъ Пленера, котрй вôдносили ся до вôдповѣди ґр. Таффого на бесѣду кн. Шварценберґа и доказувавъ, що кн. Шварценберґъ не говоривъ въ имени своеѣ партіѣ. Консерватисты австрійскои Палаты — казавъ бесѣдникъ — стоять по сторонѣ историчного права Угорщины. Доки на Угорщинѣ угода не буде предметомъ критики, доты не новинни тамъ уважати за ворогованє противъ Угорщины кожде слово, яке въ сѣй Палатѣ понесе ся. Позапарляментарнй переговоры лѣвицѣ зъ правительствомъ, мусѣли стати ся причиною невдоволеня, бо не можна вôдкомандирувати нѣяку партію до бôльшости, якои забагае ся дрови Пленерови. Партія бесѣдника готова пристати на всякй позитивнй предложеня.

По сѣмъ вôдчитавъ президентъ кабінету, ґр. Таффе, слѣдуюче заявлене: Въ виду высказаныхъ въ ходѣ розправы зъ рôзныхъ сторôнъ поглядôвъ, уважае правительство за вôдповѣдне зазначити на ново свое становище зъ цѣлою ясностію и рѣшучостію. Правительство стоить непохитно на становищи ествуючои конституціѣ и не покине того становища также и на дальше въ нѣякôмъ выпадку. Правительство обстае безусловно при теперѣшнôмъ законно унормованôмъ вôдношеню до угорскои половины державы и уважае орґанізацію Монархіѣ, утворену на пôдставѣ

НА АВАЛѢ.

Оповѣдане зъ минувшины Сербôвъ.

Осипа Тужимского.

Понадъ Бѣлгородомъ взносила ся ще легка ранѣшна мрака, коли передъ самымъ сходомъ серпневого сонця, дорогою ведучою до Рудницкихъ долинъ, тою самою, котрою колись ишли римскй когорты, выѣхали мы зъ Сіґіндунумъ, що есть ключемъ вôдъ стороны Дунаю до Балкану. Дивный бувъ то вôзъ, котрымъ я ѣхавъ тогды до Крагуевачу. Вкрытый плахтою вôзъ сей, могъ еще крôмъ вôзника помѣстити выгôдно двѣ особы. Але не выглядавъ здорово, хочь вôзникъ, коли я его замавлявъ въ Бѣлгородѣ, казавъ, що ему зовсѣмъ нѣчого не бракує. Тымчасомъ заразъ на початку дороги, на Кумодражи, зôпсувало ся намъ колесо, а конѣ ледви насъ тягнули, такъ були втомленй та ще й слѣпй въ додатку. Годину часу змарнували мы, закимъ колесо направлено. А въ цѣлôй дорозѣ наслухали ся мы немало дотинкôвъ та дотепôвъ.

Вôзникъ мавъ темно-зеленй окуляры; а того нѣхто не видавъ у тыхъ сторонахъ; тоже всѣ зъ него смѣяли ся та кепкували собѣ. — А се хто ѣде? слѣпый кôнь, слѣпый вôзникъ и дѣравый вôзъ, а де панове ѣдете? кричали весело за нами.

Здавалось, вôзникъ не звертавъ уваги на тй крики, але вкôнци надоѣли ему и вôнъ вгнѣвавъ ся на одного хлопця, що насъ переслѣдувавъ.

— Якъ бы ты, молокососе, бачивъ се, що я бачивъ у своимъ житю, то вже бы тобѣ й очей зовсѣмъ не треба було.

Тй слова заціѣкавили мене дуже. Що вôнъ такого бачивъ? — думаю собѣ та дивлю ся на вôзника.

Дотинокъ, що ось то вôнъ не довиджує, заболѣвъ очевидно симпатичного та ласкавого старця. Бо за цѣлый часъ подорожи не заклявъ вже нѣ разъ, нѣ не выявивъ найменшого пересердя. Зъ тыхъ дрôбныхъ чертъ характеру пôзнавъ я, що вôнъ родомъ зъ княжества; бо банатскій Сербъ за що будь заразъ и розсердить ся. Знавъ вôнъ добре всѣ верхи рудницкихъ гôръ, доохрестнй лѣсы и знавъ докладно, де що притрафило ся въ тыхъ сторонахъ и коли.

Зъ гордостю спозиравъ вôнъ на околицю, що насъ окружала. Коли мы каменистою дорогою въѣзджали на Авалу, высунули ся наразъ бѣлй хмары на небо и неначе занавѣсою закрыли передъ нами дальшій видъ. Се не подобалось мому вôзникови; вôнъ бажавъ чимскорше похвалити ся передô мною цѣлымъ богатствомъ сеѣ гарнои околицѣ. Ажъ коли мы станули на вершку, вôнъ розсмѣявъ ся та показавъ руины авальского замку, понадъ котрымъ въ горѣ кружляли орлы.

Гаѣ, розкиненй въ долинѣ и травою порослй поляны здавали ся намъ чудовымъ коверцемъ. Гарный сей краевидъ видко було зъ кождого боку верхôвъ. Бѣлгородска крѣпость виднѣла зъ далека, мовь малый горбокъ. На лѣво шумѣли темно-зеленй лѣсы и дубровы, на право, якъ далеко окомъ заглянешь, тяглись великй рôвнины Банату, а красу мѣсцевости збôльшили ще воды Савы и Дунаю а въ далечи по за ними Темешу и Тисы, котрй вились мовь срѣбнй нитки та показувались тутъ и тамъ..

Пишна околиця! Въ душѣ радъ бувъ я зъ сеи пригоды зъ колесомъ, бо цѣлу годину мôгъ я любовати ся сею околицею.

Мôй вôзникъ лише вôдъ часу до часу перебивавъ мовчанє.

— Певно вже послѣдный разъ ѣду я сею дорогою — промовивъ вôнъ зовсѣмъ поважно. — Богъ свѣдкомъ, якій я щасливый, що въ послѣдне можу бачити тй стороны.

— Чому въ послѣдне? Що васъ настроѣло такъ сумно? — пытаю его.

— Гляньте лишь на мене, то й вôдповѣди вамъ не треба — сказавъ сумнымъ голосомъ. — Я ледви сякъ-такъ тямлю цѣлый той рядъ лѣтъ, що ношу на своихъ плечахъ. Чую, якъ руки менѣ дрожать, якъ очи зъ кождымъ днемъ щоразъ бôльше слабнуть, якъ

тдго вôдношеня, яко тревалу. Правительство не може длятого уважати за вôдповѣдне, щобы при каждôй нагодѣ выбранôй довôльно, вертати на ново до сеи справы. Правительство раде зъ того, що якъ давнѣйше такъ и недавно тому знайшло признане у угорского правительства. Що до теперѣшнои ситуаціи, то можу то заявити, що правительство такожь и теперь обстае непохитно при засадахъ Престольнои бесѣды зъ 11 цвѣтня 1891 р. Въ спôльнôй праци всѣхъ умѣренныхъ партій, котрѝ доси пôдпирали правительство зъ патріотичнымъ самоотверженемъ своихъ спеціяльныхъ бажань, видить правительство найлѣпше средство до утвореня сильнои бôльшости, котрои и правительство бажає. Въ змаганю до тои цѣли, правительство маючи на взглядѣ лишь добро державы и не даючи ввести ся въ блудъ нѣкими приватными интересами, не залишить о скôлько то буде въ его силѣ нѣякихъ заходôвъ. Правительство въ цѣлою свѣдомостію своихъ обовязкôвъ буде старало ся довести въ Чехахъ до порозумѣня обохъ народностей. Руководячись такими поглядами, вôдносячими ся до цѣлои державы и еѣ интересôвъ не може правительство привязувати до призволеня або усуненя фонду диспозиційного нѣякого такого значѣня, щобы для узысканя сеи позиціѣ мало захитати ся въ своихъ засадахъ або покинути свое становище супротивъ умѣренныхъ партій.

По сѣмъ заявленю промавляли ще послы Шнайдеръ, Паттай, Плєнеръ и кн. Шварценбергъ, а вôдтакъ вôдбуло ся голосоване. Противъ голосували Нѣмцѣ лібералы и народовцѣ, Молодочехи, послы: Гавкъ, Децъ, Лінбахеръ, Кронаветтеръ и Цукеръ. Лѣвиця повитала голосоване громкими оплесками.

Пôдвышки буджетовѝ на цѣли просвѣтнѝ въ Галичинѣ.

Въ етатѣ Міністерства вѣроисповѣдань и просвѣты знаходять ся слѣдуючѝ важнѝ для нашого краю позиціи:

Въ титулѣ надзору шкôльного пôдвысшка выдаткôвъ взагалѣ творить суму 62.300 зр., зъ котрыхъ на Галичину припадає 41.251 зр., а то въ наслѣдокъ заименованя 38 сталыхъ окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ. Платнѣ ихъ разомъ зъ додатками активальными, впрочôмъ нервнѝй выносять разомъ властиво 53.430 зр., але въ наслѣдокъ тыхъ именовань устає выдатокъ на субституціи въ сумѣ 12.179 зр.

Выдатокъ на розвôй штукъ красныхъ пôдвысшений разомъ о 9.748 зр., спеціяльно для Галичины (Кракова) о 1.300 зр., а то о 900 зр., що до платнѣ и додаткôвъ для учителѣвъ школы малярскои въ Краковѣ и 400 зр. въ наслѣдокъ пôдвысшеня субвенціѣ для краковскои школы музычнои зъ 1.600 зр. на 2.000 зр.

Въ сумѣ 102.010 зр., котра въ порôвнаню зъ сегорôчною есть пôдвысшена о 10.600 зр., призначенои на цѣли археольоґічнѝ и консервацію памятникôвъ архітектуры, знаходить ся перший разъ (т. є. вôдъ вôдновленя Суконницъ въ Краковѣ) позиція для Галичины въ сумѣ 3000 зр. яко причинокъ изъ скарбу державного до коштôвъ реставраціѣ парохіяльного костела въ Бѣчу, знаменитого памятника ґотицкои архітектуры.

Выдатки на Університеты и Академіи технічнѝ суть преліминованѝ въ сумѣ о 119.410 зр. высше, якъ сего року, а зъ тои позиціѣ припадає на Галичину сума 41.420 зр. Єсть то пôдвышка рахункова на дѣлѣ о много высша, коли зважить ся, що выдатки якъ н. пр. укôнченѝ будôвлѣ не повиннѝ вже брати ся въ порôвнане. На самъ університетъ краковскій выдатки суть фактично пôдвысшенѝ о 50.470 зр. Въ выдаткахъ звычайныхъ пôдвышка выносить 18.000 зр., а походить она въ значнôй части зъ вôдси, що заименовано професора науки скарбовои, системізовано катедру ветерінаріѣ, именовано професора господарства рôльного и професора фільольоґіѣ романьскои, установлено асистентôвъ для науки годôвлѣ звѣрятъ и инжиніріѣ рôльничои, и ремунераціи за новѝ выклады, наконецъ що вывѣновано клініки щоденными потребами. — Пôдвышка 32.470 зр. въ надзвычайныхъ выдаткахъ походить головно зъ вôдси, що преліміновано 30.000 (о 20.000 зр. бôльше) на остаточный розвôй выдѣлу рôльничого и 20.000 (о 10.000 зр. бôльше) на докôнчене будôвлѣ института патольоґічно-анатомічного, котрый мае бути збудованый въ бôльшихъ розмѣрахъ, якъ то первѣстно было намѣрене, вначлѣдокъ чого цѣлый коштъ буде выносити не 200 000 зр. але 285.000 зр. безъ внутрѣшного устройства; остатокъ пôдвышки 2 470 зр. иде на поменшѝ будôвлѣ.

На університетъ львôвскій пôдвышка 4.200 зр. въ звычайныхъ выдаткахъ, поясняє ся заименованемъ професора економіѣ політичнои и системізованемъ (вôдъ дня 1 жовтня 1893 р. другои (рускои) катедры всесвѣтнои исторіѣ, установленемъ демонстратора при катедрѣ фармакоґнозіѣ, додатками до платнѣ и пôдвысшенями дотаціѣ на потребы катедры фармакольоґіѣ.

Академія технічна у Львовѣ мае пôдвысшенѝ выдатки о 2.000 зр., а то 700 зр. въ звычайныхъ выдаткахъ зъ причины заведеня выкладôвъ рôльничихъ и 1.300 зр. въ надзвычайныхъ, на закупно нового мотора ґазового въ лябораторіи хемічнôй.

Надвышка выдаткôвъ на ґімназіѣ выносить загаломъ 185.502 зр. Въ нѣй мѣстить ся 57.840 зр. надвышки для Галичины, хочь справдѣшна надвышка для Галичины выносить 73.600 зр. Зъ неѣ припадає на звычайнѝ выдатки 33.300 зр., а то на такѝ цѣли: на утворене (вôдъ осени р. 1893) державнои проґімназіѣ въ Бучачи; на утворене вже сего року въ осени рускои ґімназіѣ въ Коломыѣ, на теперь въ формѣ рускихъ клясъ паралельныхъ; на постепенный розвôй новои ґімназіѣ въ Подгужу, проґімназію у Львовѣ и рускихъ клясъ рôвнорядныхъ въ Перемышли; збôльшене числа суплентôвъ при декотрыхъ ґімназіяхъ; на ремунераціѣ за науку надобовязковыхъ предметôвъ и т. п. Въ рубрицѣ незвычайныхъ выдаткôвъ надвышка о 40.300 зр., дѣлить ся на такѝ части: на прилады науковѝ для ґімназіѣ въ Подгужу 300 зр. (выдатокъ сей дае властиво не скарбъ, а громада); на внутрѣшне улаждене и прилады науковѝ для ґімназіѣ въ Бучачи 5000 зр.; пôдмога для громады Ясла на новый будынокъ ґімназіяльный 5000 зр; така сама пôдмога для Бучача въ сумѣ 20.00 зр.; на будынокъ для ґімназіѣ рускои и польскои въ Перемышли 70.000 зр. (о 10.000 зр. бôльше, нѣжь сего року) яко друга рата на кошты, обчисленѝ на 276.000 зр. безъ ґрунту, що коштувавъ 32.000 зр.

Зъ загальнои надвышки 97.000 зр. на реальнѝ школы припадає на Галичину 5.200 зр., и то лише въ звычайныхъ выдаткахъ, головно въ наслѣдокъ утвореня (вôдъ осени р. 1893) новои посады учительскои при школѣ реальнои у Львовѣ и въ Краковѣ и въ наслѣдокъ помноженя числа суплентôвъ.

Въ рубрицѣ науки промысловои въ сумѣ надвышокъ 136.152 зр. мѣстить ся 9370 зр. надвышки для Галичины, а именно въ звычайныхъ выдаткахъ надвышка 16 570 зр., а въ незвычайныхъ знижка 7200 зр. На пôдвысшене выдаткôвъ складає ся головно: системізоване трехъ новыхъ учительскихъ посадъ при высшôй школѣ промысловôй въ Краковѣ; пôдвысшене запомоги для коронкарскои школы въ Канчузѣ зъ 300 на 400 зр; для школы гафтôвъ въ Закопанѣмъ зъ 350 на

конѣ старѣють ся и вôзокъ щоразъ гôршій. Якъ бы не вы, то хтожь бы хотѣвъ въ такимъ старымъ подорожувати. Богато-богато лѣтъ тому выглядавъ я инакше якъ нинѣ и не въ такѝ ще дороги я ѣздивъ! — доповѣвъ старець тихо.

Сонце пôднимало ся щоразъ высше, щоразъ яснѣйше освѣчувало промѣнє его Бѣлгородъ и срѣбнѝ вежѣ мінаретôвъ, тыхъ памятокъ давного, турецкого панованя.

— И колижь то въ перше ѣхали вы сею дорогою? — спытавъ я вôзника.

— Ще вась, мôй пане, тогды й на свѣтѣ не было — вôдповѣвъ, задоволеный очевидно зъ моеѣ цѣкавости. Коли хочете, то можу вамъ оповѣсти всѣ пригоды моеѣ подорожи.

Надумавшись трохи, зачавъ такъ свое оповѣдане:

— То было того року, коли по паденю Наполеона зъѣхали ся монархи до Вѣдня. Я мавъ тогды 18 або 19 лѣтъ — отъ не тямлю вже добре. Якажь то давна давнина! Спомины по стôльки лѣтахъ здають ся сномъ. А таки прийде неразъ хвиля и здаесь, що те все дѣяло ся вчера.... Та про що то хотѣвъ я балакати? — додавъ, помовчавши хвилю.

Спомины занесли его въ минувшину и перебили хôдъ оповѣданя.

— Про свôй молодый вѣкъ — пôдсунувъ я ему слова.

— Ага, справдѣ! Отъ бачите, якъ старому легко забути ся. Отже за повстаня Караджорджевича бувъ я ще такимъ молодымъ, що збрую ледви мôгъ двигнути. Якъ жежь те все змѣнило ся вôдъ тои поры, мôй пане! Тогды не было анѣ одной выгôднои дороги, лишь та, що вôдъ Дунаю через Софію веде до Царгороду. Цѣлу краину вздовжь и впоперек перетинали дороги замуленѝ та заваленѝ болотомъ и камѣнемъ. А якъ тогды скрôзь было сумно! Мы крыли ся по лѣсахъ, абы Богу помолити ся, жили на скеляхъ, а потоки слѣзъ плыли довкола.

Народъ зъубоженый и знѣвеченый недолею, вдававъ ся пôдъ опѣку князѣвъ и старостôвъ. Богато зъ иихъ мало добру славу, хочь декотрѝ були Туркамъ прихильнѝ. Нехай Богъ ихъ судить, чому они такъ чинили, чи зô страху чи зъ лакомства. На потѣху нашу, до повстаня переходило богато яничарскихъ начальникôвъ, а зъ ними й исповѣдники пророка Коли Наполеонъ въ Москвѣ програвъ, ворогъ зъ усѣхъ сторôнъ звернувъ ся на насъ. Даремно опирали ся нашѝ батьки, зъ розпукою нещаснѝ боронили ся, наша бѣдна земля сербска, кинена на поталу Туркамъ, Боснякамъ и Альбанцямъ, була злита кровю и слезами. Мовь чортъ якій прибувъ зъ Босны Сулейманъ-баша, огнемъ и мечемъ руйнувавъ нашу краину; лакомѝ на добычь Турки забирали намъ землю и кровавили серця всѣхъ. Довго и довго тревала недоля бѣдного народа, ажь вкôнци по страшныхъ мукахъ блыснула надѣя Однакъ и она звела насъ. Я вже вамъ, мôй пане, сказавъ впередъ, що монархи зъѣхали ся до Вѣдня на спôльну раду. Нашѝ батьки сподѣвалиеь вôдъ нихъ милосердя, та не сповнилась думка нашои старшины. Цѣсарь Наполеонъ помагавъ Туркамъ, а хто знає, чи побите его не было карою за кривду нашу. — Вôзникъ зôтхнувъ глубоко.

— Такъ то, мôй пане! — говоривъ старець дальше, вôдпочавши хвилину. — Наша земля вытерпѣла страшнѝ муки. а що люде наплакали ся и набѣдували ся! Ажь ту одного гарного осѣнного дня въ Пожевѣ вызбухли розрухи, а небавомъ розширили ся и по цѣлôй всхôднôй Сербіи. Гаджі Проданъ сказавъ всѣмъ: „Вже пора прийшла, мусимо зачати чужѝ монархи обстануть за нами".

Не мала була то вôдвага починати повстане на зиму, коли каждый спѣшитъ до домашного огнища, тай ще въ пору, коли помôръ забиравъ до сотки людей. Староста Милошь Обреновичь мавъ тогды у всѣхъ велике поважане; Гаджі Проданъ вôддавъ ему начальный проводъ. Коли насъ завела надѣя у Вѣдни, правительство австрійске выдало розпоряджене, щобы тѝ, котрѝ утекли передъ лютыми турками, приняли австрійске пôдданьство, або заразъ вернули въ границѣ своеѣ державы. Нашъ хоробрый Милошъ передвиджувавъ, що жде бѣдныхъ повстанцѣвъ, и тому всѣхъ намавлявъ до спокою, старавъ ся впливомъ своимъ вдержати бунты, закимъ розказъ Сулеймана загремить кровавымъ гомономъ. Зъ Рудничанами удало ся то ему зовсѣмъ. Але дальше, на всхôднôй сторонѣ, нарôдъ бувъ всюды узброеный. Добрый Милошъ помôгъ Проданови втечи и цѣлôй его родинѣ. То бувъ нашъ опѣкунъ. Чи вы знаете, що

400 зр.; для ткацкихъ школъ въ Глинянахъ, Корчинѣ и Косовѣ зъ 250 на 500 зр. для кождои; пôдвышка рычалтового выдатку на удержане скарбовои школы промыслу деревного въ Коломыи зъ 1500 зр. на 4500 зр (т. е. зъ одного на три кварталы; цѣлорôчный рычалтъ вôдъ р. 1894 мае выносити 6000 зр.); помноженe выдаткôвъ на скарбову школу промыслу деревного въ Закопанôмъ о 1840 зр. по части въ наслѣдокъ установленя двохъ майстрôвъ зъ ремунерацією; пôдвысшене субвенціѣ для школы кошикарскои въ Ярославѣ зъ 500 на 600 зр.; для шкôлъ колодѣйскихъ въ Грибовѣ и Товстôмъ зъ 700 на 1000 зр. для кождои; для школы гончарскои въ Коломыи зъ 1800 на 2000 зр.; помноженe выдаткôвъ на школу грубыхъ выробôвъ зелѣзныхъ въ Сулковичахъ о 1910 и на слюсарску школу у Свйонтникахъ о 220 зр.; вкôнци пôдвысшене запомогъ для доповняючихъ шкôлъ (терминаторскихъ) зъ 12.000 на 14.000 зр. Знижка выдаткôвъ незвычайныхъ вôдносить ся до внутрѣшного уряджeня высшои школы промысловои у Львовѣ и шкôлъ въ Сулковичахъ и Свйонтникахъ.

Вкôнци въ рубрицѣ шкôлъ елементарныхъ при загальнôй знижцѣ выдаткôвъ о 23 161 зр. есть для Галичины знижка о 26.900 зр., але знижка та выходить зъ комбінаціи черезъ те, що нема вже такихъ выдаткôвъ, якъ сего року на будинки 38 000 зр., а за те прийшли новй выдатки сталй на саму науку, 9.100 зр., котрй треба бы уважати за надвышку, а то на двѣ посады катихитôвъ въ Тернополи, котрй замѣнено на посады учителѣвъ головныхъ; заведено четвертый рôкъ науки въ семинаріяхъ мужескихъ у Львовѣ, Тернополи, Тарновѣ, Ряшевѣ и Станиславовѣ; заведено науку руского языка въ женьскихъ семинаріяхъ въ Краковѣ и у Львовѣ и т. д

Переглядъ політичный.

Є. Вел. Цѣсарь выѣхавъ до Вельсъ и верне ажъ завтра. Всякй поголоски о поданю ся ґр Таффого до димісіѣ, або о змѣнахъ въ кабінетѣ суть зовсѣмъ безосновнй. Такожь димісія ґр. Кінбурґа доси ще не принята.

Угорска Палата панôвъ ухвалила провізорію буджетову. Епіскопъ Шлявхъ заявивъ, що застерѣгае собѣ зазначити становище епіскопату въ виду церковныхъ проектôвъ, якй правительство въ своѣмъ часѣ предложить Палатѣ.

Справа панамска незвычайно розъяснила ся. Звѣстнй вже имена тыхъ людей, що брали лапове вôдъ панамского товариства. Суть то деякй сенаторы и послы, а крôмъ того и деякй фінансисты. Сумы, якй они брали, починають ся вôдъ 5000 зр., а кôнчать ся на міліонѣ. Мѣжь иншимъ мавъ братъ президента републики, Адольфъ Карно, дôстати 200.000 франкôвъ.

Новинки.

Львôвъ дня 5 грудня.

— **Именованя и перенесеня.** Міністерство торговлѣ именувало практикантôвъ почтовыхъ: Франца Піша, Остапа Фіялкевича, Арнольда Шора, Пінкаса Мансберґа, Ант. Короля, Войтѣха Райского и експедитора почтового Давида Епштайна асистентами почтовыми; — а Дирекція почтъ и телеґрафôвъ призначила Піша до Львова, Фіялкевича до Кракова, Шора до Сокаля, Мансберґа и Короля до Золочева, Райского до Решова и Епштайна до Ярослава Асистентъ почтовый Олександеръ Богусъ перенесеный въ Ярослава до Львова.

— **Конкурсы.** Мѣсто Золочѣвъ розписуе конкурсъ на посаду ветеринаря мѣского зъ платнею 300 зр. рôчно. Подавати ся треба до 15 грудня. — Дирекція почтъ и телеґрафôвъ розписуе конкурсъ на посады експедіентôвъ почтовыхъ: въ Дроговижи жидачѣвского повѣта въ платнею 590 зр., въ Лучичахъ повѣта сокальского зъ 430 зр. и въ Жапаловѣ повѣта чесанôвского зъ платнею 500 зр. рôчно. Подавя вносити треба до 11 грудня. — Выдѣлъ повѣтовый въ Станіславовѣ розписуе конкурсъ на посаду лѣкаря окружного зъ осѣдкомъ въ Маріямполи. Платня 500 зр. и додатокъ 200 зр. рôчно на объѣздки. Подавя треба вносити до дня 25 грудня 1892 року. — Выдѣлъ повѣтовый въ Коломыи розписуе конкурсъ зъ речиньцемъ до 15 грудня на посаду лѣкаря окружного зъ осѣдкомъ въ Яблоновѣ и платнею 727 зр. рôчно.

— **Стипендіѣ.** Ц. к. Намѣстництво надало опорожненй стипендіѣ им. о. Петра Мединьского въ сумѣ по 105 зр. рôчно, ученикови VIII. клясы ґімн. въ Станіславовѣ, Иванови Лотоцкому, сынови дяка при гр. кат. церквѣ въ Бѣльчи, и Осипови Ґордѣйчукови ученикови V. кл. ґімн. въ Станіславовѣ, сынови бѣдного ремѣсника въ Устечку. — Є. Вел. Цѣсарь рѣшивъ найвысшою постановою зъ дня 26 жовтня 1891, щобы почавши вôдъ р. 1893 призначати 10.000 зр. рôчно для учителѣвъ шкôлъ середныхъ на подорожи науковй по Италіи и Греціи. — П. Міністеръ Ґавчъ призначивъ на цѣлый курсъ въ р. 1893 стипендіѣ для учителѣвъ въ Австріи; межи иншими и Корнилови Гекови, професорови ґімназіѣ въ Стрыю.

— **Свяченя ерейски** одержали оо.: Ив. Брилиньскій, Кав. Гармакъ, Алекс. Гумецкій, Анат. Кованевичь, Ив. Матвѣясъ, Ор Папъ, Вікт. Савчакъ, Ант. Скобельскій, Евг. Хоминьскій, Ив. Федѣвъ, Атан. Бованко, Ив. Коцикъ, Іос. Кузьмакъ, Макс. Дуркотъ, Ив. Городецкій, Ант. Ковѣй (въ целібатѣ), Евг. Кормошъ, Іос. Круликовскій, Сев. Мацюракъ, Алекс. Сѣнкевичъ и Титъ Чеховичъ Всѣ новопоставленй пресвитеры вôдправили перше богослужене дня 27 падолиста.

— **Читальня „Просвѣты“** отворила ся въ Устю епископскôмъ дня 26 падолиста с. р. По вôдправѣ богослуженя зôбрали ся члены для вôдкрытя товариства. О. Исидоръ Ганкевичь пояснивъ зôбранымъ цѣль „Просвѣты“, а потôмъ приступлено до вписуъ членôвъ. На початокъ вписало ся 30. Опôсля молодчикъ Адольфъ Копецкій вôддеклямувавъ дуже вдачно стихъ про село Карлôвъ, а молодый господарь Иванъ Крайникъ державъ вôдчитъ про теперѣшну свободу. Середъ того два братя: Иванъ и Михайло Костки вложили по 50 зр., отже разомъ 100 зр. безпроцентово на оденъ рôкъ, абы выдѣлъ читальнѣ зичивъ тй грошѣ потребуючимъ членамъ читальнѣ на маленькій процентъ, котрый пôйде на потребы читальнѣ. Дальше тîжь Иванъ и Михайло Костюки пожертвували по 2 корцѣ збôжа, Василь Костюкъ пôвъ корця а Федôръ Гричакъ чвертъ корця, разомъ пять кôрцôвъ безъ ґілетки. — До выдѣлу читальнѣ увôйшли выбранй: о. Исидоръ Ганкевичь яко голова, Симеонъ Гнѣдкій заступець головы, Василь Твердохлѣбъ касієръ, Ив. Пôдлубный бібліотекарь, Федôръ Гричакъ секретарь. По выборѣ выдѣлу вôдспѣвано многолѣтя Єго Вел. Цѣсареви и всѣмъ зôбранымъ въ читальни членамъ, а опôсля загремѣли нашй пѣснѣ „Миръ вамъ братя“ и „Щасть намъ Боже“. — Въ Озерянахъ коло Бучача вôдбудесь уже незадовго вôдкрыте читальнѣ „Просвѣты“. Статуты приняло ц. к. Намѣстництво до вѣдомости ще въ лѣтѣ, але въ причины пануючихъ въ тôй громадѣ пошестей треба було вôдкрыте читальнѣ на якійсь часъ вôдложити. Щасть Боже до красного и честного дѣла

— **Холера.** Пôсля урядовыхъ вѣстей зъ суботы, въ Гусятинѣ появила ся знову холера. Тогды захорувало тамъ двое дѣтей, доньки двигаря; одна мае 9 лѣтъ, друга 11. Загальный станъ епідеміѣ въ повѣтѣ гусятиньскôмъ представлявъ ся такъ: Въ Гусятинѣ занедужало на холеру 4 людей, померло 2, лѣчить ся 2; у Вôльхôвчику захорувало 8, померло 5, выздоровѣвъ 1, лѣчить ся 2; въ Боднарôвцѣ занедужало 3, померъ 1, лѣчить ся 2; а въ Шидлôвцяхъ захорувало найбôльше, бо ажъ 15 осôбъ, а зъ того 5 померло, 4 выздоровѣло, а 6 лѣчить ся. Отже разомъ занедужало до суботы 30 осôбъ, померло 13, выздоровѣло 5, а лѣчить ся 12.

— **Змѣна властителѣвъ.** Добра Мигова на Буковинѣ, власнôсть барона Василька, обôймаючу 6.000 морґôвъ обшару, купивъ ґр. Освальдъ Потоцкій и ґр. Стан. Рей за 200 000 зр. — Добра Вôльшаниця, въ повѣтѣ станіславôвскôмъ, котрй займають звышь 1031 морґôвъ, купила вôдъ ґр. Войтѣха Дѣдушицкого ґрафиня Королина Гусаревска за 80 000 зр. — Добра Милованє, въ повѣтѣ товмацкôмъ, 1097 морґôвъ, купивъ Едмундъ ґр. Потоцкій вôдъ Здислава Стойовского за 175.000 зр.

— **Зъ Борщева** доносять, що пôдъ конець минувшого мѣсяця вôдбувала ся въ Бѣлчи місія духовна оо. Василіянъ пôдъ проводомъ о. Ломницкого. Мимо сильныхъ морозôвъ горнувъ ся нарôдъ громадами изъ сусѣдныхъ сѣлъ и зъ цѣлою увагою слухавъ по пять годинъ денно слова Божого, котре отцѣ місіонарѣ голосили пôдъ кождымъ взглядомъ знаменито; такъ самъ змѣстъ проповѣдей, якъ ихъ укладъ и чисто народный языкъ не полишали нѣчого до бажаня. Дооколичнй отцѣ духовнй брали ревну участь въ сѣй місіѣ. Дня 29 м. м. розпочалась сповѣдь, въ котрôй отцямъ місіонарамъ помагало 8 священикôвъ. Що місія такъ красно удала ся, немала заслуга въ тôмъ кн. Льва Сапѣги и его достойнои жены а такожь и мѣсцевого пароха. Минувшои пятницѣ мала місія переѣхати до Борщева.

— **Реформа въ адвокатурѣ.** Въ кругахъ парляментарныхъ у Вѣдни оповѣдають, що въ Міністерствѣ судôвництва працюють теперь надъ проектомъ закона, заводячого знову давный numerus clausus въ адвокатурѣ. Пôсля сего закона мае бути число адвокатôвъ на кождый округъ судовый точно означене а адвокаты будуть именованй.

— **Подяка.** Въ падолистѣ с. р. справивъ пов. комітетъ выконуючій фондаціѣ бар. Гірша во Львова черезъ свого делеґата п. Д. Кофлера зъ Ладичина для 15 убогихъ хлопцѣвъ израильскихъ цѣле зимове убранє и закупивъ имъ приборы до науки. Такъ само справивъ пов. выдѣлъ тов. „Помôчь“ въ Микулинцяхъ, для убогихъ дѣтей шкôльныхъ въ тôмъ часѣ 5 сурдутикôвъ, 3 пары штанцѣвъ, 7 кафтаникôвъ, 5 спôдничокъ и 10 паръ чоботъ. Дальше давъ всч. о. Игнатій Ракшиньскій, катихитъ, до рукъ пôдписаного 10 зр. для убогихъ дѣтей шкôльныхъ. Подаючи той великодушный чинъ до загальнои вѣдомости, складаю въ имени своимъ и тои обдѣленои молодежи шкôльнои а такожь именемъ ихъ родичѣвъ згаданымъ добродѣямъ щиру подяку. — Въ Микулиньцяхъ 1 грудня 1892. *Ант. Рыбачекъ*, управитель школы.

Телеграмы.

Літтіхъ 5 грудня. Передъ фабрикою зелѣза експльодувавъ пôдложеный патронъ динамітовый и высадивъ дверѣ. Двохъ урядникôвъ покалѣчило.

Парижъ 5 грудня. Рібо пôднявъ ся утвореня нового кабінету.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Курьеръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ въ Пôдв.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(въ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновецъ	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

Приходять:	Курьеръ		Особовый			Мѣшаный
Зъ Кракова	6·01	2·50	9·01	6·46	9·32	—
„ Пôдволоч. на Пôдзам.	—	2·45	9·17	6·55	—	—
„ (на гол. двор).	—	2·57	9·40	7·21	—	—
„ Черновецъ	10·09	—	7·56	1.42	7·06	—
„ Стрыя	—	—	1·41	9·16	2·35	—
„ Белзця	—	—	4·48	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	8·32

своими вôдносинами выробивъ пôзнѣйше у Сулеймана лястъ безпечности, що крôмъ Продана и родины нѣхто бôльше не буде караный, а тымчасомъ, завдяки нашому старостѣ, Проданъ смѣявъ ся вже поза плечима Сулеймана. Въ Крагуевачу тревало повстанє лишь оденъ день. Однакъ наслѣдки були въ цѣлôмъ краю страшнй. Высланый Сулейманомъ баша паливъ села, въ котрыхъ були розрухи. Цѣлй громады нашихъ, закутыхъ въ кайданы, приведено до Бѣлгороду. Турокъ сподѣвавъ ся найти у насъ богато зброѣ; тому вôдъ села до села тягли ся дикй череды туркôвъ та пытали ся: „А де вы сховали зброю?“ А коли по доброму не могли дôйти правды, то доходили мукою. Не маете понятя, мôй пане, що то за страшеннй були хвилѣ; могила отвирала ся що дня передъ нашими очима. Жѣнки мучено, бито и палено, щобы сказали правду; кождый якъ мôгъ, такъ хоронивъ передъ турками то, що було ему найдорожше, значить: свои жѣнки, матери и доньки. Спокôй щезъ зъ нашои бѣдної землѣ. Кобы вы були те все бачили! Стôльки лѣтъ минуло, а серце кровавить ся на згадку того!

Старець зôтхнувъ, а сльозы мовъ перлы покотились по лици, зъоранôмъ морщинами. Я пошанувавъ мовчанє его, въ котре понурили его страшнй спомины минувшины. По хвили зачавъ знову оповѣдати.

(Дальше буде).

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.